

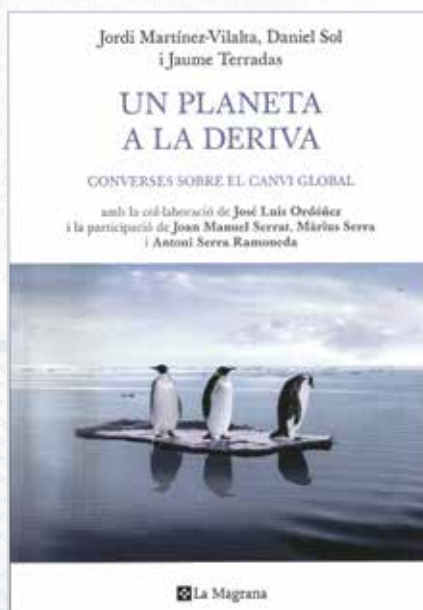
UN PLANETA A LA DERIVA

CONVERSES SOBRE EL CANVI GLOBAL

Escrit per **Constantí Stefanescu**, Museu de Granollers - Ciències Naturals, investigador associat del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals

El llibre que presentem aborda un tema tan candent com és el del canvi global, és a dir, tot el conjunt de canvis recents que estan afectant el planeta –canvi climàtic, canvi en els usos del sòl, canvi en l'estructura dels ecosistemes, etc.–, però des d'una perspectiva molt original i, crec, molt encertada. Com es diu al començament, el canvi global és un fenomen amb una incidència enorme sobre la nostra societat, per la qual cosa no és exagerat considerar-lo un dels principals reptes que haurà d'afrontar la humanitat les dècades vinents. Ara bé, tot i que els mitjans de comunicació l'han convertit en un element gairebé quotidià en la nostra vida –sobretot el canvi climàtic–, els experts són molt conscients que el grau de coneixement i de comprensió que la societat té d'aquest fenomen és, en realitat, molt baix. Aquest llibre pretén pal·liar aquesta mancança a partir d'un debat sobre el canvi global entre tres ecòlegs del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) experts en la matèria (Jordi Martínez-Vilalta, Daniel Sol i Jaume Terrades) i tres persones que representen la nostra societat des d'uns perfils molt variats: un periodista (Màrius Serra), un artista (Joan Manel Serrat) i un economista (Antoni Serra Ramoneda). El text transcriu les converses que van tenir lloc al llarg d'una sèrie de sessions, durant les quals els experts van plantejar a aquests ciutadans tres aspectes relacionats amb el canvi global: el canvi climàtic, la crisi de la biodiversitat i l'esgotament dels recursos naturals. Per a cadascun d'aquests temes, els ecòlegs posen sobre la taula dades objectives i rellevants, a partir de les quals es van desenvolupant preguntes i respostes, i es genera una discussió amb un to distès i un estil molt amè. Tot i tractar-se de temes transcendents i albirar-se un futur força fosc en molts aspectes, el llibre defuig el to catastrofista que sovint acompanya el dis-

cur ecologista, en part gràcies al sentit de l'humor que en tot moment traspuen aquestes converses.

Fitxa tècnica

Un planeta a la deriva. Converses sobre el canvi global

Jordi Martínez-Vilalta, Daniel Sol i Jaume Terrades, amb la col·laboració de José Luis Ordóñez i la participació de Joan Manuel Serrat, Màrius Serra i Antoni Serra Ramoneda.

Columna Edicions (Barcelona, 2011)

201 pàgines

El canvi climàtic ocupa bona part del llibre, possiblement perquè interessa especialment l'opinió pública i perquè es difon diàriament als mitjans de comunicació. Els autors ens aporten dades precises i ens expliquen quins efectes s'han constatat sobre plantes i animals i sobre el funcionament dels ecosistemes. Per fer-ho, utilitzen exemples extrets de l'abundant literatura científica ja existent al voltant d'aquest fenomen, tant a escala global com d'estudis duts a terme a Catalunya. Per tancar aquest tema, es dedica un capítol a discutir quins són els escenaris futurs de canvi climàtic

més plausibles, i com afectaran la nostra vida diària. Es parla, per exemple, d'un aspecte tan inquietant com l'augment de la freqüència i la intensitat de la sequera a la regió mediterrània, i com s'hauria de traduir en la presa de decisions polítiques més sostenibles (ambientalment i econòmicament) i prudents: la necessitat d'adoptar una nova cultura de l'aigua, la irracionalitat de promoure uns Jocs Olímpics d'Hivern als Pirineus, etcètera.

La crisi de la biodiversitat també es tracta en un capítol força extens que, en la meua opinió, servirà perquè molts lectors entenguin conceptes poc coneguts i, alhora, s'assabentin de l'enorme importància que té conservar la riquesa natural. A les converses apareixen termes com béns i serveis ecosistèmics, selecció natural i adaptació, espècies invasores i extincions en cadena, i molts altres termes que, dissortadament, es perceben menys importants que el canvi climàtic perquè apareixen amb una freqüència molt menor als mitjans de comunicació.

El llibre es clou amb un capítol en què es planteja fins a quin punt és racional o no l'ús dels recursos que fa la nostra societat. Es parla de superpoblació, de demanda energètica, del problema del petroli, dels canvis d'usos del sòl i de molts altres conceptes que, evidentment, interessin i neguitegen a tothom.

Gràcies a un format ben particular i un text molt amè, aquest llibre sobre el canvi global aconseguirà interessar un sector molt ampli de la societat i exercir una funció didàctica i informativa molt necessària. És indispensable que la societat estigui ben informada sobre què és i què representa el canvi global, ja que només d'aquesta manera es pot iniciar un canvi d'hàbits per mitigar-ne els efectes negatius. |